

ԱՌԱՋԱՐԿ՝ ԱԶԳԱՅԻՆ ՏՈՂ ՍԱՀՄԱՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

«Դիմակայունության ազգային ծրագրի» շրջանակում

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ Հայ ժողովուրդը հազարամյակներով իր ինֆնությունը պահպանել է ոչ միայն սրով ու գրով, այլև խոսքով՝ բանավոր պատմությունների, առասպելների ու դյուցազնական երգերի շնորհիվ: Այդ ամենի ամենավառ ու ուժեղ խորհրդանիշներից մեկը մեր ազգային էպոսն է՝ «Սասունցի Դավիթը»:

Հազվի առնելով Հայաստանի Հանրապետության մշակութային ժառանգության պահպանման և սերունդներին փոխանցման կարևորությունը, ինչպես նաև ազգային ինֆնության ամրապնդման և պետական արժեքների ձևավորման ռազմավարական անհրաժեշտությունը՝ ներկայացվում է առաջարկ՝ Սասունցի Դավթի օրը սահմանել որպես պետական տոն՝ ներառելով ՀՀ «Տոների և հիշատակի օրերի մասին» օրենքի համապատասխան հոդվածում:

«Սասունցի Դավթի օրը» կդառնա՝

- ◆ Ազգային հիշողության և դիմակայունության,
- ◆ Ազատատենչ ոգու ու մշակութային ժառանգության,
- ◆ Պատմության, լեզվի ու սերունդների դաստիարակության տոն:

ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ

Դա կլինի ոչ միայն մեկ էպոսի փառաբանում, այլ՝

- ◆ Հայ ժողովրդի ազատատենչ ոգու,
- ◆ Պատմական հիշողության,
- ◆ Ազգային դիմակայունության,
- ◆ Մշակութային ժառանգության, համայն հայության միասնականության
- ◆ Ներկա և ապագա սերունդների դաստիարակության տոն:

Սասունցի Դավթը խորհրդանշում է մեր մշակութային ինֆնությունը մեր մաքուր, արդարության, հայրենիքի պաշտպանության և ազգային արժանապատվության համար:

Էպոսը մեր հոգևոր դիմակայունության խորհրդանիշն է՝ անկյունաքարն է. սերունդներ է դաստիարակել, մեր բարբառները պահել, ամրագրել արժեքներ՝ արդարության, պայքարի, մարդասիրության ու մեզ ներկայացրել որպես մարդկեցություն, պայքարող, բայց հումանիստ ազգ:

1. ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԱՐԺԵՔ

• «Սասունցի Դավթը» էպոսը հայ ժողովրդի բանավոր ժառանգության գաղափարակետն է: Այն ազգային ինֆնության ամենաազդեցիկ դրսևորումներից է:

• Էպոսը գրանցված է ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի ոչ նյութական մշակութային ժառանգության ցանկում որպես համամարդկային արժեք:

2. ԴԱՍՏԻԱՐԱԿԶԱԿԱՆ ԵՎ ԿՐԹԱԿԱՆ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

- Էպոսը խթանում է հայրենասիրություն, ազատատենչություն, բարոյական ուժ, ազգային ինքնագիտակցություն: Էպոսը հերոսացնում է արդարության, ազատության, հայրենիքի պաշտպանության, ընտանեկան ու հոգևոր արժեքների գաղափարները:

- Այն ներառված է դպրոցական կրթական ծրագրերում և կիրառվում է դասավանդման տարբեր մակարդակներում:

3. ԼԵԶՎԱՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

- Էպոսը պահպանել է հայ բարբառների լեզվական շերտերը՝ իբրև լեզվամտածողության զարգացման կենդանի վկայություն:

- Բանահյուսական շերտերն ընդգծում են տարածաշրջանային ինքնությունը և ազգային ամբողջականությունը:

4. ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՀԻՇՈՂՈՒԹՅՈՒՆ

- Էպոսի առաջին գրավոր տարբերակը ստեղծվել է **1873** թվականին Գարեգին վարդապետ Սրվանձտյանի կողմից:

- **1939** թվականին նշվել է Սասունցի Դավթի էպոսի ստեղծման **1000**-ամյակը՝ համազգային մակարդակով:

5. ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՆԱԽԱԴԵՊԵՐ

- Ֆինլանդիան նշում է Կալեվալայի օրը որպես ազգային տոն:

- Հնդկաստանում Ռամայանայի և Մահաբհարաթայի շուրջ կազմակերպվում են քատերական, կրթական միջոցառումներ:

- Մոնղոլիայում «Ջանգարը» ընդգրկված է ազգային տոների մեջ:

Հայաստանը ևս պետք է իր Սասունցի Դավթի օրը տոնի՝ ոչ միայն որպես ազգային արժեհամակարգի, այլ նաև որպես դիմախոսություն և ապագայի կայունության խորհրդանիշ:

6. ՏՈՆ ՆՇԵԼՈՒ ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ՕՐԵՐԸ (ֆննարկման ենթակա)

 17 Օգոստոսի վերջ Հիմնավորում. Սասունցի Դավթի հուշարձանի բացումը Երևանում տեղի է ունեցել **1959** թ. օգոստոսի **29**-ին, իսկ օգոստոսն առևտրային արդեն խորհրդանշական է կապված էպոսի հանրայնացման և մշակույթի ներկայացման հետ:

 17 Հոկտեմբերի **15** — Մանուկ Աբեղյանի կողմից արձանագրված տարբերակը հենվում էր պատմիչ Գրիգոր Թալանի ասածի վրա, և հոկտեմբերին է տպագրվել:

 17 Դեկտեմբերի **15** — **1939**-ին նշվել է Սասունցի Դավթի ստեղծման հազարամյակը:

 17 Դեկտեմբերի **5** — Էպոսը ընդգրկված է ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի Մարդկության ոչ նյութական մշակութային ժառանգության ներկայացուցչական ցանկում: Վերջնական ամսաթիվը կարելի է հաշտել՝ խորհրդակցելով ու ֆննարկելով մասնագետների հետ:

7. ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐ+ անսահմանություն

- Դպրոցներում հատուկ դասեր էպոսի վերաբերյալ •

 Թատերական ներկայացումներ, ժողովրդական տոնախմբություններ, երգեր ու պարեր, խաղեր ու գորախաղեր

- Հատուկ տպագրություններ՝ երեխաների համար

- 📺 **ԶԼՄ**–ներով էպոսի ընթերցում, հարցազրույցներ գիտնականների հետ
- 🎨 **Մանկական** նկարչական մրցույթներ
- 📖 **Գիտաժողովներ** ու ցուցահանդեսներ՝ **Մատենադարանում, Ազգային գրադարանում**
- 🌐 **Սփյուռքի** ներգրավում՝ համայնֆայինից համատեղ

8. ԱԿՆԿԱԼՎՈՂ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ

- Ազգային մշակույթի ճանաչում և հանրայնացում
- Երիտասարդ սերնդի դաստիարակության նոր ձևաչափ
- Սփյուռքի հետ կապի ակտիվացում մշակութային տիրույթում
- Մշակութային տուրիզմի խթանում

9. ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Սասունցի Դավթի էպոսի օրը պետական տոնի կարգավիճակ շնորհելով՝ Հայաստանի Հանրապետությունը կզարգացնի իր պատմամշակութային ֆադաֆականությունը՝ ամրապնդելով ազգային ինֆրագիտակցությունը, պետականության գաղափարը և կրթության հիմնասյուները:

«Սասունցի Դավթի օրը» կարող է՝

- Խորացնել ազգային ինֆրագիտակցությունը, դառնալ տոկունության ու համագգային դիմակայունության խորհրդանիշ
- Զարգացնել մշակութային ու կրթական տարածքը , համադրել մշակույթը, կրթությունը, պաշտպանունակությունը, անվտանգության գիտելիքն ու հերոսապատումը՝ հանուն իրագեկ ու միասնական հանրության:
- Ստեղծել կամուրջ Սփյուռքի և Հայաստանի միջև
- Զարգացնել հետաքրքրությունը հայոց լեզվի, բարբառների, գրականության և պատմության նկատմամբ: